

תיקון הנזקים - בחודש אלול

לכן אומר הקב"ה לבניו אהוביו: כל מה שאני מסכים עם נדבת הלב והרצון שלכם לפרסם שמי בעולם, זה הכל בתנאי אחד, שבחודש אלול שבאחרית השנה, כדי לתקן את הנזקים שעשה לנו העוה"ז במשך כל השנה. צריך שבני יחזרו בני לאותו רצון קדום עליון של הבורא בראשית הבריאה שהיה ברצונו שתהיה כל הבריאה רק עבור בני בלבד ולא עבור אף אחד אחר חוץ מהם! ולכן יש ג"כ את העניין שנהרסים בימי עשי"ת לא לאכול פת פלטר שלא נאסר כל השנה. שטעם ההיתר בזה בכל השנה כיון שהיהודי לא נמצא בין יהודים ואין לו פת ישראל. אבל בימים אלו אין את סיבת ההיתר, כיון שהקב"ה רוצה שתהיה בחינת העבודה רק "אני לדודי ודודי לי" בלי שום מציאות אחרת. ולזה ג"כ מבקשים באלול במזמור "לדוד ה' אורי וישעי" שזנכה למציאות של "שבת בבית ה' כל ימי חיי".

זה הכונה שימי אלול נחשבים לימי רצון, שאז חוזרים לרצון הראשון של הבורא בבריאה, ועי"ז פועלים שלא נפסיד את הקרן בגלל הרווח.

ימי הרצון מעת הבריאה

ועכשיו בס"ד נראה שג"כ חודש אלול הוא ממש בזמן שהיה בתחילת הבריאה אותו רצון קדום שהבורא עושה הבריאה רק בשביל ישראל, שהרי מובא בחז"ל שיום ראשון של בריאת העולם היתה בכ"ה אלול ואז היה "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ". וא"כ לפי"ז יוצא שברעוא דרעוין בשבת כ"ד אלול היה בחינת הרצון שקדם לבריאה בפועל וכו"ל. אבל כיון דאיתא במקובלים שאותה בחינה של בונה עולמות ומחריבם שקדמה לבריאה, זה התחיל בבחינת מסוימות מתחילת אלול, ובאריז"ל (בלקוטי תורה פרישת קדושים ובעשר מאמרי השב"ע) איתא שקיבל מאלהיו הנביא שמה שאסור לחשוב ולדבר מה היה קודם הבריאה כמבואר בפרק אין דרשין, והכונה מלפני י"ז אלול הראשון שאז התחיל השנה הראשונה "בכח", ומשם ואילך הבריאה ב"פועל".

וכן מובא בצב"י לצדיק (מאמרי חנוכה) שכל זה ג"כ מרומז בב' נח, שבשערי באחד לחודש (שזה א' בא) "נראו ראשי ההרים", ואז לא עשה נח שום פעולה. אח"כ כעבור ארבעים יום ב' אלול שלח נח העורב ולא הביא שום בשורה ורק הלך הלך ושוב, "וייחל שבעת ימי וישלח את את היונה מאתו". שכידוע היונה רומזת לכנסת ישראל שהוציא הקב"ה לבדוק אם אפשר כבר לברוא בריאה עבודה. ואז היה י"ז אלול 'ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה' שאז היה עדיין עולם השבירה (עולם הקדושים), ולכן "ותשב אליו היונה אל התיבה". "ויחל עוד שבעת ימים אחרים", עד ש"ק כ"ד אלול שלעת ערב ברעוא דרעוין באה היונה עם עלה טרף בפיה, שאז כבר היה הבשורה הטובה שהנה בא זמן עולם התיקון, ואז "וייחל עוד שבעה ימים אחרים" מכ"ד אלול, ואז הגיע ראש השנה יום בריאת האדם, וכנסת ישראל יצאה להושיב העולם, ומאז "לא יספה שוב אליו עוד", ואז בא' תשרי חרבו המים מעל האדמה שהתחיל העולם החדש, וכמו שכתוב מפורש בתורה שזה היה ברה" - "ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחודש חרבו המים מעל הארץ".

היוצא לנו, שימי אלול שייכים לסדר בריאת העולם, וכיון שהסיבה לבריאה מובא בספר הישר לר"ת "שדרן הטוב להיטיב", ולכן אותם ימים של בריאת העולם היו ימי חסד ורחמים, בבחינה של "עולם חסד יבנה", ולכן נשאר לעולם ימים אלו לימי רחמים וחסדים. והשתא לפי דברי השפ"א הוי ממש בחינת רעוא דרעוין, שהרי באותם ימים אלול הקדומים שהתעסק בהם בבריאה, היה אז ברצון הקדום של הבורא שיברא הבריאה רק עבור ישראל שיוכל להיטיב להם, וא"כ א"ש שג"כ בבחינת הזמן מתאים להיות ימי הרחמים והרצון, שאז יתנהגו בני לפי אותה בחינה קדומה של רצון ה' בחודש זה.

נחל איתן

טללי טוהר מתוך דא"ה של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

"אנוכי נותן לפניכם היום ברכה"

דכאשר אנו מבקשים להכין עצמינו ליום הדין ד"ה, הרי שיש לנו להתחזק באמירת המאה ברכות בכוונה בכל יום, וזה רמז הכתוב ראה אנוכי נותן לפניכם היום, דכאשר אתם מכינים את עצמכם ליום הדין והוא עומד "לפניכם" דאיתא בזה"ק ד"היום" הוא ראש השנה, אזי יש להתחזק באמירת "ברכה" בכוונה.

ולפי האמור לעיל מובן שפיר השייכות של הכנה לראש השנה באמירת ברכה בכוונה, כי היות שביום הדין השי"ת חפץ לחתמינו לשנה טובה ומבורכת בשפע טוב הנגלה, הרי יש לבדוק מה אנו עושים עם השפע שנותן לנו השי"ת, האם איננו מפרידים אותו מפי עליון חלילה. כי אם ע"י השפע אנו מכינים בגדולת השי"ת אשר מלוא כל הארץ כבודו וכל אשר יש לנו הוא ממנו יתברך ולכן אנו מברכים לה' בכוונה רבה ומודים לו על כל הטובה אשר גמלנו וזהו אנו ממליכין את השי"ת עלינו ועל כל המעשים, נמצא ששפע זה הוא ברכה טובה בעבורינו, והשי"ת ישפיע עלינו שפע כל טוב. אך אם אין מודים ומברכים כראוי, אות הוא כי אינו מכיר כראוי כי השי"ת הוא בורא הכל ומפרנסו זון אותו, ועלול להיות בבחי' עושר השמור לבעליו לרעתו, ונעשית השפעתו להיפך מברכה ח"ו.

כי אם סבור הוא שכוחו עשה לו את החיל, וממילא אין ברכותיו בכוונה הראויה, וכן אינו ממליך את השי"ת על עצמו מכח אותו שפע, עלול ח"ו להאמר במרום, "לתקוני שדרתיך ולא לעותי" כי השפע נשלח בכדי להביא ברכה על המושפע, אך אם זה לא מביא ברכה עליו, הרי ח"ו זה מהפך הכל להיפך הברכה. אך כאשר איש ישראל מברך "ברוך אתה ה' אלוקיני מלך העולם בורא פרי העץ", הרי הוא מגלה דעתו שלא "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", אלא השי"ת שהוא מלך העולם ברא את הפרי הזה, וכל אשר יש לי הוא ממנו ית', ומלכותו מלכות כל עולמים, ועי"ז הוא ממליך את השי"ת, נמצא שע"י השפע שקיבל הוא מתחזק להמליכו ית' על עצמו, ולקיים את תורתו ומצוותיו, וזוהו זוכה לקבל שפע רב בבחינת ברכה.

איתא בספה"ק אוהב ישראל להרה"ק מאפסא עה"פ ראה אנוכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, ע"ד המדרש (ד"ד ג, ה) הרי הוא דכתיב (איכה ג, ח) מפי עליון לא תצא הרעות והטוב, דידוע שהשי"ת חפץ רק להיטיב עם בריותיו ודרך הטוב להיטיב ומשפיע עלינו רק שפע טוב, אך פעמים שהטוב משתנה חלילה לרע, ע"י מעשיו של המקבל, כי מצד השי"ת מגיע רק ברכה, אך ביד האדם תלוי אם השפע יגיע אליו בכרכה, או כקללה מצד הריעותי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי (קידושין פב), כי אם אין האדם מתנהג כראוי ומשתמש עם השפע לדברים שהם נגד רצון ה' ה"ז מהפך גם את השפע לרע כי ע"י מעשיו הוא מפריד את השפע מהמשפיע, וכיון שזה ניתק מהמשפיע ה"ז הופך לרע. אך כל זמן שזה "מפי עליון" אזי "לא תצא הרעות", וזה ביאורו "ראה אנוכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" כי "לפניכם" יכול השפע להיות ברכה או חלילה להיפך ע"י מעשיכם, אך מה שנשאר בבחי' "מפי עליון" שלא נתנתק השפע מהמשפיע ע"י מעשי מקבלי השפע, הרי "לא תצא הרעות".

וזוהו מבאר את המשך הפסוק "הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש" דדברים אלו קשים מאד להשיגם ומפולגים מהבנתינו בבחי' "אחרי" לשון מופלג ומרוחק, אבל אפשר לקרב זאת אל השכל, ע"י שנמשיל זאת ל"דרך מבוא השמש", כי הלא השמש זורחת לכל בשוה, ואעפ"כ יש כמה דברים המתלבנים מזריחתה כמו פשתן, וכדו', וישנם כמה דברים שהשמש משחיר אותם. והנה השמש זורחת על כולם בשוה, ומצד עצמה היא טובה גדולה מאד, מ"מ מצד המקבלים כיון שחלוקים בתכונותיהם, ע"כ חלוקים הם אף באופן קבלת השפעת השמש עליהם. אם לטובה אם לרעה. ועל זה הדרך יש לומר לעניינינו דאם מעשיו של האדם הגונים, וקבלת השפע מסייעתו לטובה, הרי השפע הזה ישאר בטובתו בנגלה, משא"כ אן אין מעשיו הגונים, וקבלת השפע עלול להשפיע עליו לרעה ולמעשים שאינם טובים, ה"ז יכול להתהפך ח"ו לרעה.

והנה איתא בספה"ק מגן אברהם מהמגיד מטריסק זי"ע בפרשתו עה"פ ראה אנוכי נותן לפניכם היום ברכה,

ערכי נחל

אמרים ערבים ממאורי החסידות

לראות ענוהו ממש

וזהו פירוש הפסוק ראה אנוכי פירוש שצריך האדם לראות שיהיה תמיד בבחינת הכנעה ושפלות באמת, וזהו שאמר משה "ראה אנוכי", כמ"ש והאיש משה ענו מאד אנוכי אני כ' כ' כפופה מרמז על בחינת ענוה, כמ"ש בפרשת ואתחנן, היינו לדבק את עצמו במדת ענוה, ומחמת זה "נותן לפניכם" שתוכלו להמשיך לכם כל בחינת ברכות והשפעות טובות ע"י בחינת ענוה.

(בת עין)

סם חיים ולהיפך חלילה ע"י התורה

עוד ירמוז כי ידוע אנוכי היא ראשי תיבות אנה נפשי כתבית יבית (שבת ק"ד א) וכבר כתבתי במקום אחר (פר' האינו ד"ה כ) כשלומד התורה לשמה אזי מכניס חיות שהיא בחינת רוח ונשמה לתורה שהיא בחינת נפש ונעשה התורה תמימה ושלימה בכל הבחינות והוא משיב נפש כל התורה ונפש כל הנבראים ולהיפך אזי חלילה נעשה לו סם וכו' כמו שאמרו חז"ל (נושא ע"ב א) זכה נעשה לו סם חיים שהוא סם שעל ידו מחיה כל עלמין. והוא שמרמז מלת אנוכי שהיא כלל כל התורה כולה נותן לפניכם היום היינו בכל יום ויום ברכה וקללה, את הברכה אשר תשמעון פירוש לשון אסיפה וחיבור ויחוד, כשתיחדו תיבת את - היינו עשרים ושתים אותיות התורה מא' עד ת' ותכניסו בהם חיות על ידי תורת אמת בדחילו ורחימו, ויהיה אנוכי היינו התורה ברכה כנ"ל סם חיים, ונעשה מקור הברכות שעל

(דגל מחנה אפרים)

נותן בכל יום בהירות חדש

לכאורה תיבת 'היום' אינו מובן, אך דידוע שהקב"ה מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית (נוסח ברכת יוצר אור), דהוא יתברך נותן בכל יום בהירות חדש, ומשפיע חסדים חדשים, ואדם העובד שמו יתברך מקבל עליו בכל יום בהירות ושכל חדש מה שלא היה יודע אתמול. זה שכתוב 'ראה אנוכי נותן לפניכם היום', על דרך שאמרו חכמינו ז"ל (ע"י רש"י דברים טו, טז) 'היום' בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, רצה לומר בכל יום תקבל ברכה וחסד חדש.

(קדושת לוי)

העלאת הניצוצות ע"י התורה

זהו רומז באמרו ראה אנוכי נותן לפניכם היום ברכה, הראשי תיבות גימטריא רפ"ח, שעל ידי זה תקבלו ברכה - על ידי שתזכרו עצמכם ותעלו הרפ"ח ניצוצין. ולכן אמר את הברכה אשר תשמעו אל מצות וגו' הראשי תיבות של תשמעו אל מצות הוא אמת, שעל ידי שתפרידו הקליפה מהקדושה - תזכו לעבוד ה' באמת ולהשיג נקודה האמיתית.

(מאור ושמש)

נערך ע"י הרב ג'ר' חיים גרינפלד שליט"א

גניזה

פתיחה: בפרשתנו מהפסוק (י"א י"ד) **"אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגוים וכו' לא תעשון כן לה' אלקיכם"**, מכאן למדו חז"ל דהמאבד את השם בכל אופן שהוא עובר בלאו זה, ומאיסור זה נסתעף האיסור לאבד כתבי הקודש אף שאין בו שם הוי"ה, היינו כל פסוק אף חלק ממנו או מדרש או קטע מגמ' שיש בו משמעות בפנ"ע, אסור לאבדם מה"ת (מ"א קנ"ד ומקורו ברמב"ם). ואף תשמיש קדושה י"א שהיא מה"ת (המב"ט בקריית ספה) ובכלל איסור איבוד ומחיקה נאסר אף לזוהם אלא צריך לנהוג בהם בכבוד. ומצינו לחז"ל (ר"ה י"ח) שראו לנכון לקבוע יו"ט אותו יום שבטלו אדרכתא משטרות (פ"י הכרת שם שמים שהיו כותבים על השטרות והגיעו ליד ביוזן), ומצינו במדרש (אוצר המדרשים עמ' תק"ה) ג' דברים העומדים ברומו של עולם ובנ"א מזלזלים בהם, הזכרת השם בכל עת ובכל מקום וכו'. ע"כ נעסוק בדין זה של גניזה, אלו דברים חייבים בגניזה, ואלו לא, ואלו דברים צריכים עכ"פ לנהוג בו כבוד, ונביא קודם הכללים בקצרה ואח"כ הפרטים למעשה.

הקדמה: היות ויש הרבה פרטים וא"א לפורטם כי רבים הם, נביא כאן כמה כללים עם קצת דוגמאות ומזה ידון כל בר דעת לעצמו האם טעונים גניזה.

דברים הטעונים גניזה

מצינו בזה שני כללים: קדושה, ותשמיש קדושה. ונפרט כל אחד בנפרד.

קדושה: לא מביעי ס"ת, תפילין, מזוזות, שבלו שטעונים גניזה, אלא אף כל ספרי קודש או דף של ד"ת הכתובים בכל לשון ובכל סוג כתב, אם התוכן הוא ד"ת, טעונים גניזה, בין בכתב יד ובין ע"י דפוס או צילום. ונכלל בזה אף סיפורי חז"ל או הלכה שמעובד לילדים (שבת יעקב ח"מ סט"ו) שהשוה ספרי אגדתא לשאר תורה שבע"פ). וכמו"כ כל כיתוב של סגולה או ברכה שמקורו בחז"ל, וכמו"כ פיוט שלם שתיקנו גדולי הדורות ונתקבל בכלל ישראל.

תשמישי קדושה: הגדר הוא חפץ "המשמש" את חפץ הקדושה (כגון חנוה של ס"ת) או שעשו "לכבוד" הקדושה אפי' אינו נוגע בו, או "נוגע" בחפץ הקדושה והוא **קצת לכבוד וקצת לשמירה** (כגון נתיק של ס"ת). [אבל כשהוא לשמירה בלבד אין טעונים גניזה.] ב' אופנים אלו נחשב כתשמיש קדושה וטעונים גניזה. לכן גידים שתפרו הבתים של תפילין, כיסוי הבית של יד, וכן היידילאך, וכמו"כ כל דבר המחובר או קבוע בספר גון מדבקות שזכרו והדביקו בו (אבל מדבקות לסימון בעלמא לא), כל אלו וכו"ב טעונים גניזה.

דברים הפטורים מגניזה

מצינו בזה שני כללים "תשמיש דתשמיש קדושה", ו"תשמישי מצוה". ונפרטם אחד לאחד.

תשמיש דתשמיש קדושה: כל שלא נעשה לכבוד אין בו קדושה כלל, ואין טעון גניזה (מ"ב קנ"ד סק"ז) ומותר אף לזרוק לאשפה, בין שלא ניכר עליו ששימשו לקדושה ובין שניכר עליו (שבה"ל). ויש שהחמירו מזוורקו אם ניכר עליו ששימשו לקדושה (הגר"ש"א). לדוגמא הניילון של תיק התפילין, היות ונעשו רק לשמירה, וכן הניילון שמכסה הקטיפה של הבימה שס"ת מונח עליו, **אין טעונים גניזה.** וכן עטיפות, יש לחלק כן דאם נעשו לכבוד ולנוי טעונים גניזה אבל אם רק לשמירה הוי ליה בכלל תשמיש דתשמיש.

תשמישי מצווה: כגון "פתילי" **ציצית התהירן,** (אבל הטי"ק עצמו אינו בכלל זה), קישוטי סוכה, ד' מינים לאחר החג, שופר שגמר בדעתו שלא להשתמש בו יותר, כל אלו מותר לזרוקם במקום הפקד, אך לא לזבזון, ולכן אסור לזרוק לאשפה. ויש מדקדקין לגונן, והמחמיר תבוא עליו ברכה. וראוי לקיים בו מצוה נוספת אם אפשר (הכל מובא בשו"ע ורמ"א סימן כ"א לגבי ציצית וה"ה לכל הני"ל).

אופנים הפטורים מגניזה: יש אופנים שאף שנכנסו בהגדרות המחייבים גניזה הני"ל, כגון שהם דברי קדושה, מ"מ יש אופנים שפוטרים, וכדלהלן.

חלק מפסוק: אף שהובא לעיל דכל פסוק ומאמר חז"ל מחייב גניזה, מ"מ יש לדון בחלק מפסוק. ומתאמרא בפי העולם דהכלל הוא ג' תיבות (ומקורו דחז"ן דאף ג' תיבות בעי שרטוט, ומבאר ברמב"ן דכל דבר שהוא משום קדושה בעי שרטוט, מזה מוכח דאף ג' תיבות מפסוק נחשב כקדושה). אולם אין הכלל מדוייק לגמרי, דכל זה דווקא אם יש בו ג' תיבות משמעות פסוק, משא"כ כגון: "מים קרים על" - שלא נגמר הענין עד שכותב תיבת נפש, אינו טעון גניזה (פת"ש יור"ד פ"ד בשם רשב"ש).

לעומת זאת, יש דאף ב' תיבות נחשב כפסוק, כגון והלכת בדרכיו, ודברת בו. (רשב"ש דכתב דבשני תיבות לא התברר אם זה קודש או לא, ולפ"ו אם האים להדיא המשמעות טעון גניזה).

פסוק יותר מג' תיבות: אף בכותב יותר מג' תיבות יש אופנים שפוטרים מגניזה וכדלהלן.

לצחות הלשון ולמליצה: כגון "ברכה לראש משביר" במודעות ברכה, או מודעה או שכתוב בראשה והיה מחניף קדוש, נפלה עטרת ראשנו - שנכתב על חורבן ביהמ"ק והוא כותבו להביע צערו.

לכרך חבירו או לתארו או לשבח: כגון בברכת "הסירייתי מחלה מקרבך", או שייף עייל שייף נפיק, או אשה יראת השם היא תתהלל.

שגור בפי העולם: חלק מפסוק ששגור בפי העולם שאף בלא הפסוק היו אומרים כן, כגון "אבד חסיד מן הארץ", "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", אין טעונים גניזה, וכל אלו סיבת ההיתר דאין כוונתן כלל לפסוק, לכן אין בזה קדושה. ובכלל זה אף משנה הפסוק כגון ברוכים הבאים בשם ה' במקום ברוך הבא וכו"ב.

ועתה נביא שתי דוגמאות הנמצאים בכל בית הזמנות לחתונה ועיתונים.

הזמנות לחתונה: לא מביעי" אם הפסוק שמופיע הוא מצד מליצה, כגון שכותבים יום השמחה לסדר... ומצטטים חלק מפסוק, דאין טעון גניזה, או אף פסוק שלם כגון "עוד ישמע", רק משנה וכותב בהרי במקום בערי, או משנה בצורת הכתיבה שיש צד לפוטרו (א"מ יור"ד סוס"ו קל"ה). אלא אפי' פסוק שלם שאין בו ההתיריים הני"ל, מ"מ יכול לחתוך הפסוק לבד ולגונן. (הא"י דקיי"ל מ"ב ס"ב סק"ב) דף שהתחיל לכתוב בו ד"ת אסור כבר לכתוב בדף זה דברי חול דכל הדרף נתקדש, לענין זה אפשר להקל דזה רק דפוס (הליבו"ש).

עיתונים: יש לחלק גם אם יש מדור מיוחד לדברי תורה טעונים גניזה, אבל אם אין מדור מיוחד אלא כל העיתון מיועד לדברי חול, ויש בתוכו הרבה ציטוטים של מאמרי חז"ל ופסוקים, לא מביעי אם אינו יודע היכן הם לא צריך לחפש אחריהם, אלא אפי' יודע מיקומם אפשר לזרוק לאשפה עטוף בשקית (הרב וואנר בתשובה לס' גני הקודש). ויש שהחמירו בה (המנח"מ ח"א ס"ח) והמחמיר תע"ב.

הרה"ג ר' יהושע לאנגויער שליט"א

קניית מים כדי ליטול ידיו לתפילה

קבוצה של אברכים נסעו למירון בערב ראש חודש אלו, להתפלל על ציונו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, בחזרתם היה פקק, וראו שלא יספיקו להתפלל מנחה קודם השקיעה, ולכן בקשו מהנהג להתפלל מנחה על אם הדרך.

בירידתם חפשו מים ליטול את ידיהם קודם התפילה כנפסק בשו"ע, וראו שאין להם מים. בסמוך היה קיוסק שאמר להם שיש לו רק מים למכירה בבקבוקים, כאשר בבקבוק קטן עולה עשרה שקלים!!

נשאלת השאלה האם צריך לקנות בבקבוקי מים שבביל ליטול את ידיהם קודם התפילה, או שאין צריך להוציא על כך מעות.

כמו כן אחד הנוסעים שצם בערב ראש חודש, רצה ליטול ידיו לסעודה באוטובוס לאחר צאת הכוכבים, ושאל, אם צריך לקנות מים כדי ליטול את ידיו, או כיון שאין לו מים, יכול לכרוך ידיו במפה, ולאכול את הסעודה בלי נטילת ידיים?

תשובה לשאלה של שבוע שעבר

השאלה בקצרה: יהודי שכבר עשה הבדלה, ביקש מאחד שעדיין שבת אצלו לעשות לו כוס תה, האם יש בזה איסור מכין משבת לחול.

בשו"ת מהריט"ץ (סימן קלט) נשאל אם מותר לבן חו"ל לבשל עבור בן א"י המתארח אצלו ביו"ט שני, שאולי זה נחשב כמבשל מיו"ט לחול, כיון שאצלו זה יו"ט, ואצל בן א"י זה חול.

וכתב כמה צדדים להתייר: אחד הטעמים, שאף שבשביל בן א"י זה חול, מכל מקום זה חול המועד, ומצוה לענג גם את חול המועד לאכול בשוה, ואם הוא אסור חג, גם מצוה לעשות איסור לחג בבשה, וא"כ מצוה קא עביד, ומה שאסור ביו"ט להכין לחול המועד, דלמה יטרח ביו"ט לצורך מחו, שיעשה זאת מחו, אבל הכא לא שייך דהאורח צריך לאכול היום ולשמש המועד שהם ימי שמחה, או לעשות איסור לחג אם הוא אסור חג, ולא תאמר יבשל הוא לעצמו, זה אין לומר אם אינו לפי כבודו ולא רגיל בהכי ולכאורה טעמו של המהריט"ץ שייך גם בענייננו, כיון שיש מצוה לשתות חמין במוצאי שבת, ואם כן טורח לשם מצוה, ואינו יכול להמתין לזמן אחר, כיון שרוצה לשתות את הכוס תה עכשיו. [אלא שלבסוף חנך בזה להחמיר].

והנה באיסור מכין משבת לחול, מצינו בזה שני אופנים:

א. כאשר טורח בדבר שאין בה איסור מלאכה בשבת, אבל אינו נצרך לשבת, וכמו שאמרו במסכת שבת (דף ק"ח ע"א) שאסור להדיח כלים שאכל במנחה, כיון שאינו נצרך לשבת, וההדחה היא לצורך החול.

ב. כאשר עושה דבר הנצרך לשבת, אבל אומר שעושה זאת לצורך החול, כמו שכתב במג"א (סימן רצ"ק"א) שלא יאמר נלך ונישן כדי שנוכל לעשות מלאכתנו במוצאי שבת, שמראה בזה שחן וישן שבביל ימות החול. וביאר בפרי מגדים (משב"ז סק"א) דזה זלזול בכבוד השבת, שעיקר השינה [צריכה להיות] שבביל עונג שבת. ולא שבביל יום חול.

נמצא דיסור איסור הכנה משבת לחול הוא משום זלזול בכבוד השבת, שטורח בשבת לצורך חול, או שמשמש עם תענוגי השבת לצורך חול, אבל בענייננו, שאין זה זלזול בשבת, כיון שאינו יכול לעשות זאת בזמן אחר, אין בזה איסור מכין משבת לחול.

בנוסף לכך, כתב בשו"ע (או"ח סימן רצ"ב) אסור לעשות שום מלאכה קודם שיבדיל, וכתב במשנ"ב (סק"ב) היינו אפילו משתחשק, כיון שלא הבדיל, עדיין חל במקצת קדושת שבת עליו, ואסור חז"ל במלאכה. כלומר שמדי ביציאת שבת, אין איסור מלאכה מן התורה, רק שחז"ל אסרו לעשות מלאכה קודם הבדלה.

וכתב במשנ"ב (שם סק"ב) ולהביא יין ביו"ט שני אחר שחשכה, אף שלא התפלל עדיין וגם לא קידש, אפילו הכי שרי, דהא אין בזה מלאכה, רק משום הכנה מיו"ט לחבירו, וכיון שנתקדש היום שרי. כלומר שאיסור הכנה כיון שהוא איסור קל, אף שקודם הבדלה אסור לעשות גם מלאכות דרבנן, אבל על איסור הכנה לא גזרו קודם הבדלה.

ואם כן ממה נפשך, אם כבר יצאה שבת, אין איסור הכנה ביציאת השבת, ואם עדיין לא יצאה שבת, הרי גם אצל היהודי שכבר עשה הבדלה עדיין שבת.

